

Rozwiązywanie kazuśw z prawa konstytucyjnego

Krok po kroku

1. Stan faktyczny

Dokładnie przeczytaj treść kazuśw. Zastanów się, jakie fakty są istotne dla udzielenia odpowiedzi na zadane pytania. Nie zakładaj bezpodstawnie istnienia faktów, które nie zostały przedstawione w treści kazuśw. W razie wątpliwości, zadaj dodatkowe pytania.

2. Problem prawny

Zastanów się nad prawidłowym sformułowaniem problemu prawnego. Upewnij się, czy dobrze rozumiesz zadane pytania.

3. Podstawa prawna

Ustal, jakie akty prawne (przepisy prawne) są niezbędne do rozwiązania kazuśw. Pamiętaj, żeby zastosować stan prawny z dnia, w którym miało miejsce zdarzenie opisane w kazuśw. Uwaga – często do rozwiązania kazuśw nie wystarczą przepisy Konstytucji – konieczne jest odszukanie przepisów w innych aktach prawnych.

4. Interpretacja przepisów (wykładnia)

Wykładnia ma doprowadzić do poprawnego (zgodnego z wolą ustawodawcy) rozumienia treści przepisu prawnego, a w konsekwencji do jego prawidłowego zastosowania. Dokonując interpretacji, należy w pierwszej kolejności oprzeć się na potocznym rozumieniu pojęć, jakimi posługuje się ustawodawca. Jeżeli okaże się to niewystarczające, ponieważ znaczenie normy nadal jest niejasne i budzi wątpliwości, wówczas warto sięgnąć do dodatkowych źródeł poznania prawa (orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, sądów powszechnych i administracyjnych; komentarze; publikacje naukowe).

5. Subsumcja

Subsumcja polega na przyporządkowaniu (zakwalifikowaniu) faktów prawnych do odpowiadających im norm prawnych. Innymi słowy, należy ocenić, czy opisane zdarzenie znajduje swoje odzwierciedlenie w treści normy prawnej. Odpowiedź pozytywna oznacza, że wszystkie

dotychczasowe czynności zostały przeprowadzone prawidłowo. Odpowiedź negatywna zaś, że dokonano wyboru błędnego przepisu prawnego lub niewłaściwej wykładni.

6. Konsekwencje prawne

Określenie konsekwencji prawnych może polegać na wskazaniu, jak powinien zachować się organ władzy publicznej lub jednostka albo jakie rozstrzygnięcie powinien wydać Trybunał Konstytucyjny, Sąd Najwyższy lub Naczelny Sąd Administracyjny. Argumenty, tezy i wnioski powinny być jasno i czytelnie sformułowane.

Polskie prawo konstytucyjne. Materiały, kazusy i orzecznictwo, pod red. M. Dąbrowskiego, J. Juchniewicz, D. Lis-Staranowicz, Warszawa 2012